

Heterogén számítási rendszerek

Alapfogalmak, vektorizáció, OpenMP

Szántó Péter

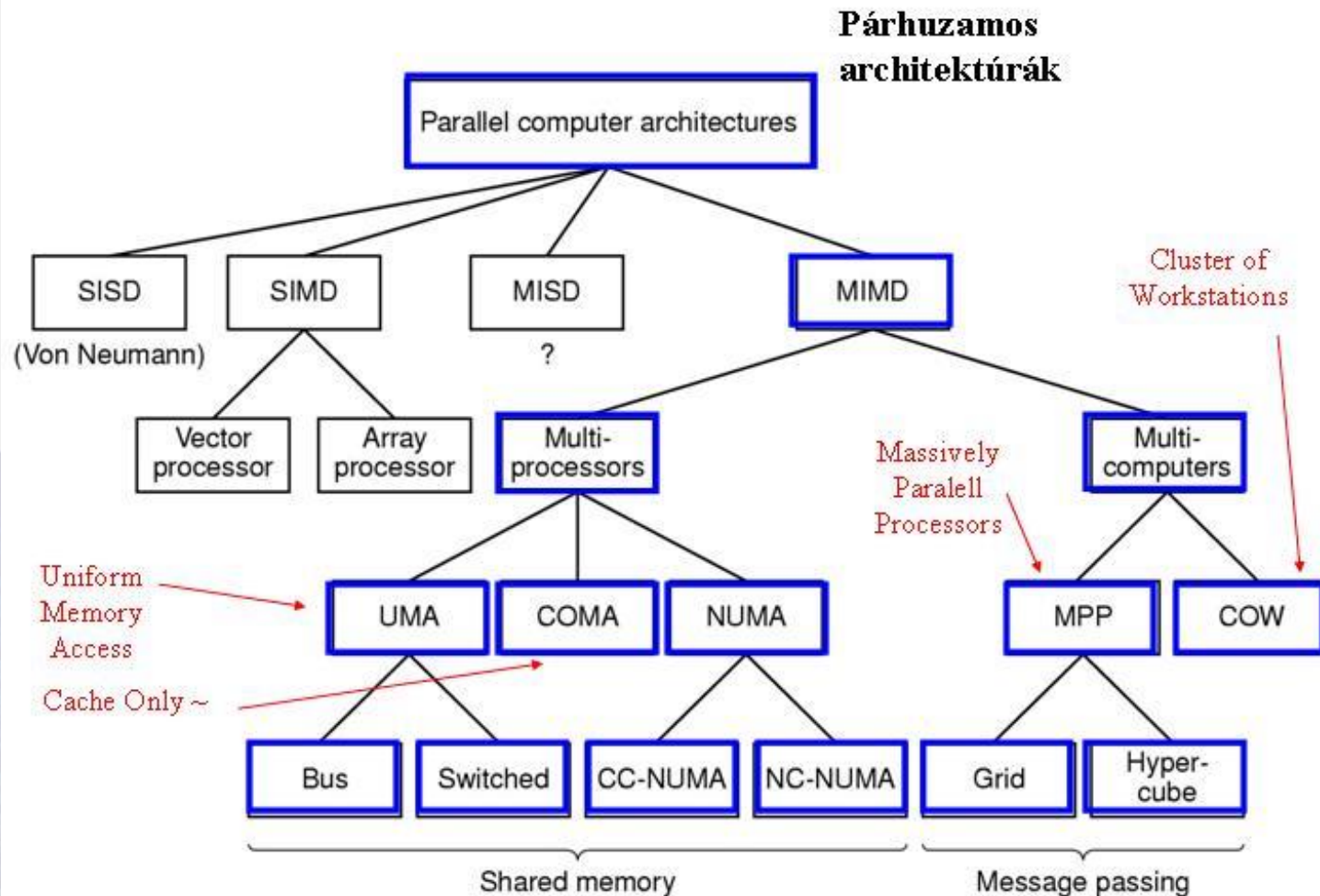
BME MIT, FPGA Laboratórium

Alapfogalmak

Szántó Péter

BME MIT, FPGA Laboratórium

Párhuzamos architektúrák

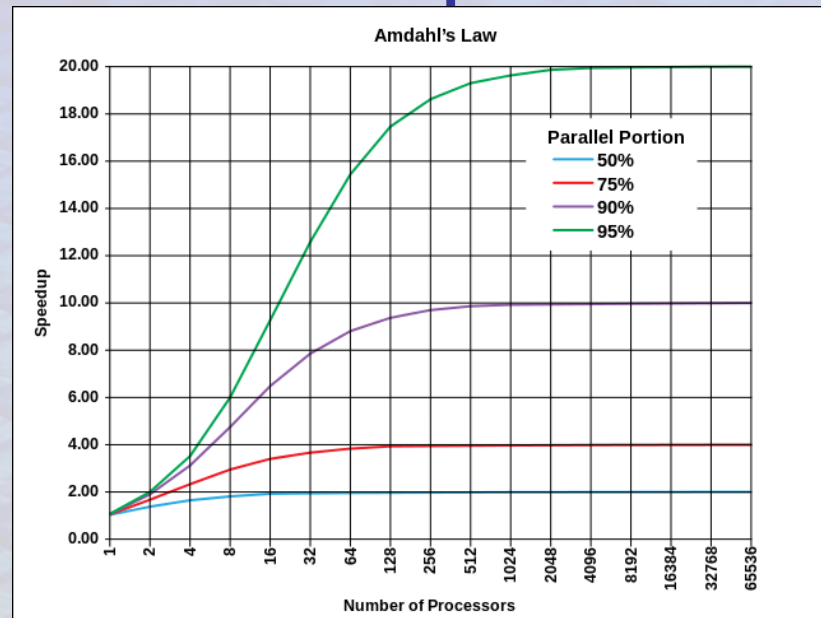
Amdahl törvény

- Gyorsíthatunk, de.....

- B: Az algoritmus sorosan végrehajtandó része (0...1)
- n: a párhuzamosítható részek gyorsítási szorzója

$$S(n) = \frac{1}{B + \frac{1}{n}(1 - B)}$$

- Még ha az algoritmus 95%-a párhuzamosítható is....

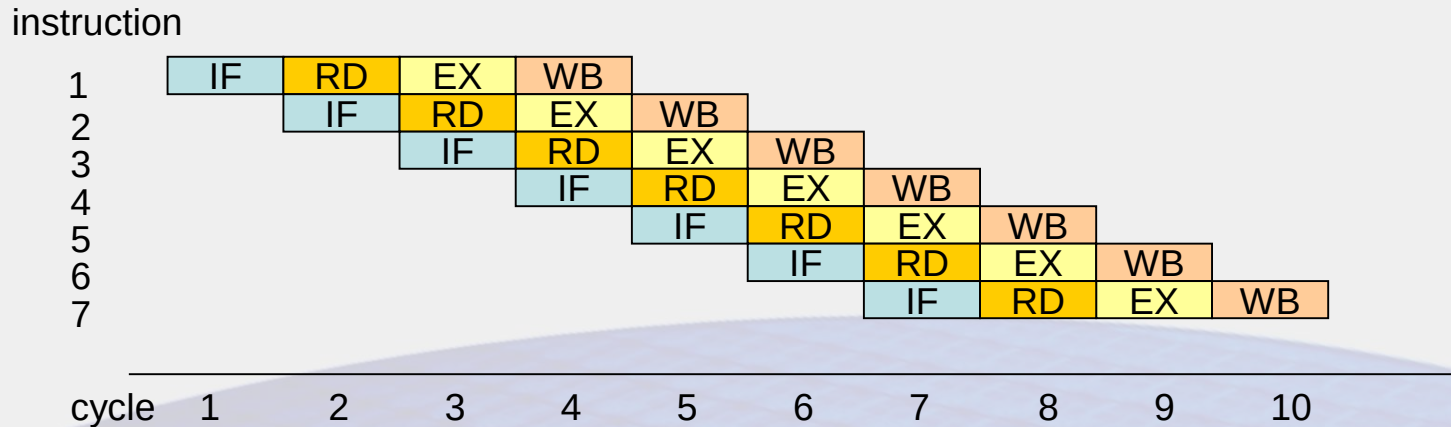

Alapfogalmak

- **Symmetric MultiProcessing**
 - Minden mag látja a teljes memóriát
 - Minden mag teljes hozzáféréssel rendelkezik a memóriához
 - Tipikusan max. ~32 mag
- **Non-Uniform Memory Architecture (NUMA)**
 - Minden processzor saját memóriával rendelkezik, a processzoronkénti sávszélesség jóval nagyobb
 - A memória elérés függ a processzor – memória távolságtól
 - **ccNUMA**: cache coherent NUMA

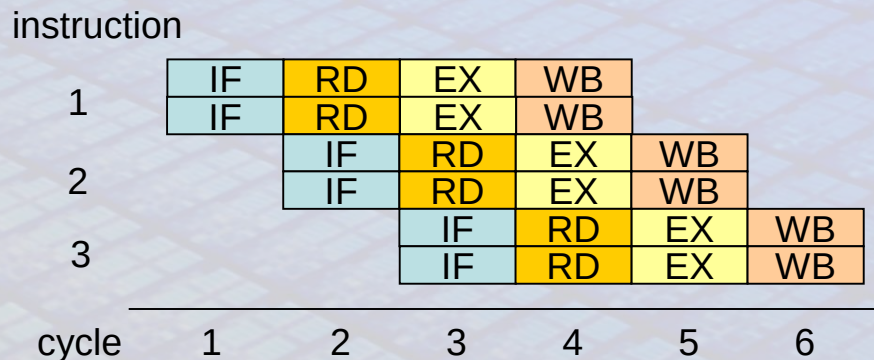
Alapfogalmak

■ Pipeline végrehajtás (IF-ID-EX-WB)

■ Szuperskalár processzor

- Több utasítás fetch órajelenként (!= pipeline)

Alapfogalmak

- **In-order utasítás végrehajtás**
 - Az assembly utasítások a kódnak megfelelő sorrendben hajtódnak végre (fetch – wait – execute - write)
- **Out-of-order (OoOE) utasítás végrehajtás**
 - A processzor átrendez(het)i az utasítások sorrendjét
 - Fetch - dispatch (wait) – execute – queue – write
- **Elágazás becslés**
 - Statikus (pl. backward igen, forward nem)
 - Dinamikus (pl. szaturációs számláló)
 - Pl. 2 biten 0...3 között számoljuk, hogy hányszor ugrottunk → Becslés: ≥ 2 esetén ugrás
 - Több számláló, PC néhány bitje választja ki, hogy adott elágazáshoz melyik tartozik

Alapfogalmak

- **SISD**
 - Single Instruction Single Data
- **SIMD**
 - Single Instruction Multiple Data
 - Intel MMX, SSEx, AMD 3DNow!, Intel AVX, Power AltiVec, ARM NEON
- **MIMD**
 - Multiple Instruction Multiple Data
 - Pl. GPU
- **VLIW: Very Long Instruction Word**
 - Utasítás szintű párhuzamosítás fordítási időben

Alapfogalmak (MT)

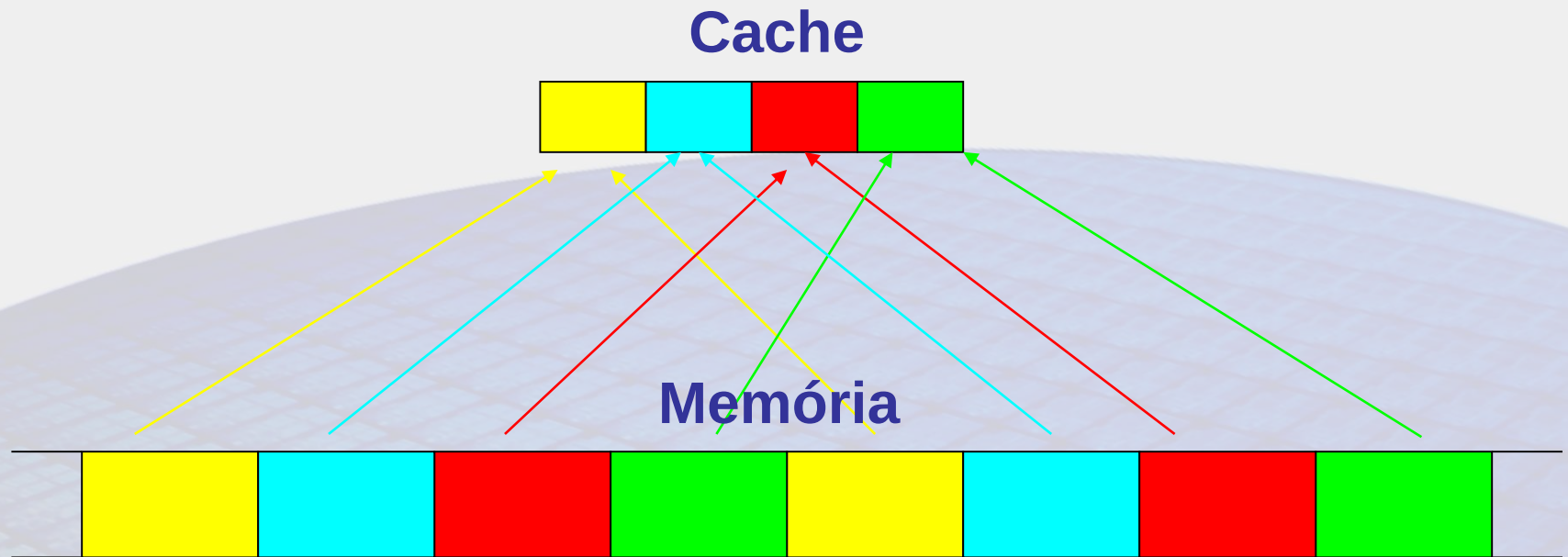
- **Többszálúság (multi-threading)**
 - **Temporal MT:** az egymást követő utasítások származhatnak más szálból
 - **Simultaneous MT:** a processzor feldolgozó egységei ugyanazon órajelben más-más szállal foglalkoznak (szuperskalár)
 - **Multi-core:** több, teljes processzor mag egy szilíciumon
- **Architektúrák**
 - Intel HT: SMT, 2 szál
 - IBM POWER5, POWER6: SMT, 2 szál
 - IBM POWER7-9: SMT, 4 szál
 - Sun Niagara: TMT, 8 szál

CPU Cache

- **Miért kell?**
 - DRAM hozzáférés tulajdonságai
 - Kis késleltetés
- **Cache-ben:**
 - Tárolt memória cím (TAG) – cache találat megállapítás
 - Adat – cache line
- **Memória írás**
 - Write-through: minden cache írás hatására frissül a RAM-ban az adat
 - Write-back: adat kiírás a cache frissítése esetén
- **Cache koherencia**
 - Több CPU mag, DMA képes HW (cache invalidálás)

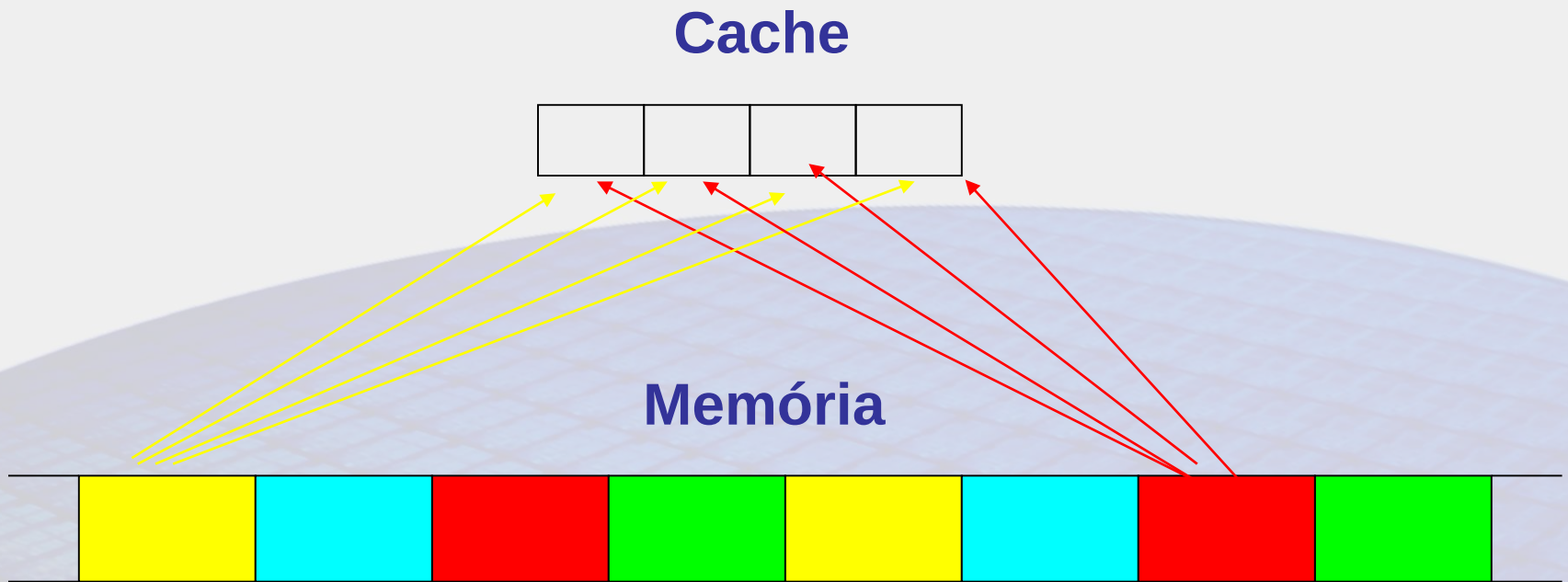
Direct-Mapped Cache

- A memória minden egyes címe pontosan egy Cache blokkban lehet cache-elve

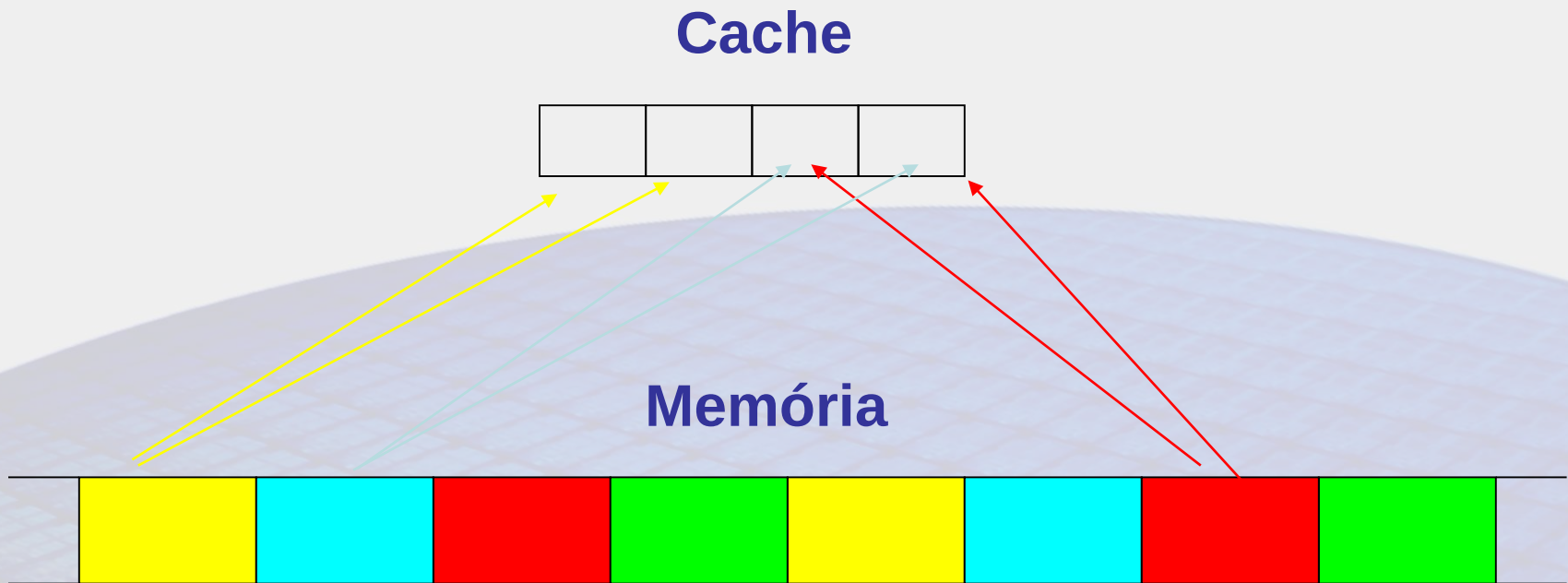
Full-Associative Cache

- Bármelyik memória a Cache bármelyik blokkjában lehet cache-elve

Set-Associative Cache

- N-way associative (N utas): a memória adott címe N cache-blokkban lehet cache-elve

- Pl. Core i7: 8-way L1 & L2 cache; 16-way L3

Vektorizáció

Szántó Péter

BME MIT, FPGA Laboratórium

SIMD utasítások (1.)

- Single Instruction Multiple Data
- Ugyanazt a műveletet több adaton hajtjuk végre
- Tipikusan:

$$\begin{array}{cccccc} m1 & = & f1 & f2 & f3 & f4 \\ + & & + & + & + & + \\ m2 & = & f5 & f6 & f7 & f8 \\ = & & = & = & = & = \\ m1+m2 & = & f1+f5 & f2+f6 & f3+f7 & f4+f8 \end{array}$$

SIMD utasítások (2.)

- Vannak kivételek

- Pl. horizontális FP összeadás:

$\text{dst}[31:0] := \text{a}[63:32] + \text{a}[31:0]$

$\text{dst}[63:32] := \text{a}[127:96] + \text{a}[95:64]$

$\text{dst}[95:64] := \text{b}[63:32] + \text{b}[31:0]$

$\text{dst}[127:96] := \text{b}[127:96] + \text{b}[95:64]$

- Pl. permutálás

$\text{dst}[31:0] := \text{SELECT4}(\text{a}[127:0], \text{imm8}[1:0])$

$\text{dst}[63:32] := \text{SELECT4}(\text{a}[127:0], \text{imm8}[3:2])$

$\text{dst}[95:64] := \text{SELECT4}(\text{a}[127:0], \text{imm8}[5:4])$

$\text{dst}[127:96] := \text{SELECT4}(\text{a}[127:0], \text{imm8}[7:6])$

SIMD utasításlészlerek

- **x86/x64, majd részletesebben**
 - 3DNow!, MMX
 - SSEx, AVX1, AVX2, AVX512
- **ARM**
 - Neon, Scalable Vector Extension (SVE)
 - 128 bites vektor: 8, 16, 32, 64 bites egész; 32, 64 bites float
- **PowerPC**
 - AltiVec = VMX
 - 128 bites vektor: 8, 16, 32 bites egész komponensek; 32 bites float

Vektorizáció

- **Inline assembly**
 - Jobbára minden fordító támogatja (kivéve VS x64 ☹)
- **Intrinsic („beépített függvény”)**
 - Fordító specifikus
- **Automatikus vektorizáció**
 - GCC4: gyakorlatilag minden architektúrára

```
gcc main.cpp -o main.exe -O2
    -ftree-vectorize -msse2
    -ftree-vectorizer-verbose=5
```
 - ICC: Intel
 - Visual Studio 2012-től (automatikus, report: **/Qvec-report:2**)

SSE utasítások

- 70 új utasítás
- 8, ill. 16 regiszter (x86 ill. x64 esetén)
- **Aritmetikai**
 - SP: add, sub, mul, div, rcp, min, max
 - Egész: avg, sad, min, max
- **Logikai**
 - and, nand, or, xor
- **Komparálás – FP**
- **Konverzió – INT/FP**
- **Adatmozgatás (mov, load, store – alignment!)**
- **Cache fetch**

SSE2/SSE3/SSE4

- **SSE2: 144 utasítás (Intel P4, AMD Opteron/Athlon64)**
 - DP & INT8/INT16/INT32 aritmetikai, logikai és komparálás utasítások
 - Shuffle, interleave
- **SSE3, SSSE3 (13 + 16 utasítás)**
 - Horizontális aritmetika, pl. HADDPS (*Horizontal-Add-Packed-Single*)
 - Bemenet: R0: A0, A1, A2, A3; R1: B0, B1, B2, B3
 - Kimenet: $A0 + A1$, $A2 + A3$, $B0 + B1$, $B2 + B3$
 - MAC (INT8)
- **SSE4.1/4.2/4a**
 - INT32 MUL, POPCNT
- **Utasítás lista:**
<http://softpixel.com/~cwright/programming/simd/index.php>

AVX utasításkészlet

- **Advanced Vector Extensions**
 - 16 db 256 bites regiszter (YMM0...YMM15)
 - SSE utasítások az alsó 128 bitet használják
 - 3 operandusú utasítások (SSE: 2)
- **CPU**
 - Intel Sandy/Ivy Bridge (2. & 3. gen. Core iX)
- **Compiler:**
 - GCC v4.5
 - Intel C Compiler 11.1
 - VS 2010+
- **Operációs rendszer**
 - Linux kernel 2.6.30+, Windows 7+

AVX2, AVX-512

- **AVX2**

- Jobbára minden SSE utasítás elérhető 256 biten
 - Pl. sokkal szabadabb permutálás
 - Gather utasítások
 - Integer aritmetika (8, 16, 32 bit)

- **AVX-512**

- 512 bites vektorok
- 32 db 512 bites regiszter
- Alapvetően a Xeon Phi gyorsító utasításkészlete
- Skylake alapú E5/E7 Xeon-ok támogatják

SSE Intrinsic-ek

- `xmmintrin.h`: SSE + MMX (P3, Athlon XP)
- `emmintrin.h`: SSE2 (P4, Ahtlon 64)
- `pmmmintrin.h`: SSE3 (P4 Prescott, Ahtlon 64 San Diego)
- `tmmintrin.h`: SSSE3 (Core 2, Bulldozer)
- `popcntintrin.h`: POPCNT (Core ix, Phenom)
- `ammintrin.h`: SSE4A (Phenom)
- `smmintrin.h`: SSE4_1 (Core ix, Bulldozer)
- `nmmintrin.h`: SSE4_2 (Core ix, Bulldozer)
- `wmmmintrin.h`: AES (Core i7 Westmere, Bulldozer)
- `immintrin.h`: AVX (Sandy Bridge, Bulldozer)

Speciális adattípusok (VS)

- **SSE Intrinsic**

- `__m128i`: 4xInt/8xShort/16xChar
- `__m128`: 4xFP
- `__m128d`: 2xDP

- **AVX Intrinsic**

- `__m256i`: 8xInt/16xShort/32xChar
- `__m256`: 8xFP
- `__m256d`: 4xDP

- **Assembly**

- SSE: xmm0...xmm15 regiszterek
- AVX: ymm0...ymm15 regiszterek

SSE load/store

- **Unaligned**
 - MOVUPS – __mm_loadu_ps
- **16-byte aligned**
 - MOVAPS – __mm_load_ps
- **0. szó betöltése, 1-3 szavak törlése**
 - MOVSS – __mm_load_ss
- **Store**
 - MOVUPS – __mm_storeu_ps; unaligned
 - MOVAPS – __mm_store_ps; aligned
 - MOVSSS – __mm_store_ss (csak 0. szó)
- **Aligned malloc**

```
cA = (float*)(_aligned_malloc(size, 16));
```

SSE cache függvények

- **Prefetch („előolvasás”)**
 - PREFETCH – `__mm_prefetch`
- **Store a cache felülírása nélkül**
 - Nagyon hatékony lehet, ha a kimenő adatot nem olvassuk vissza
 - MOVNTQ – `__mm_stream_ps`

SSE ALU utasítások

- **32 bites FP aritmetikai műveletk**

- ADDPS – `__mm_add_ps`
- MULPS – `__mm_mul_ps`
- MINPS – `__mm_min_ps`,

- **Logikai műveletek**

- ANDPS – `__mm_and_ps`
- ORPS – `__mm_or_ps`,

- **Shuffle**

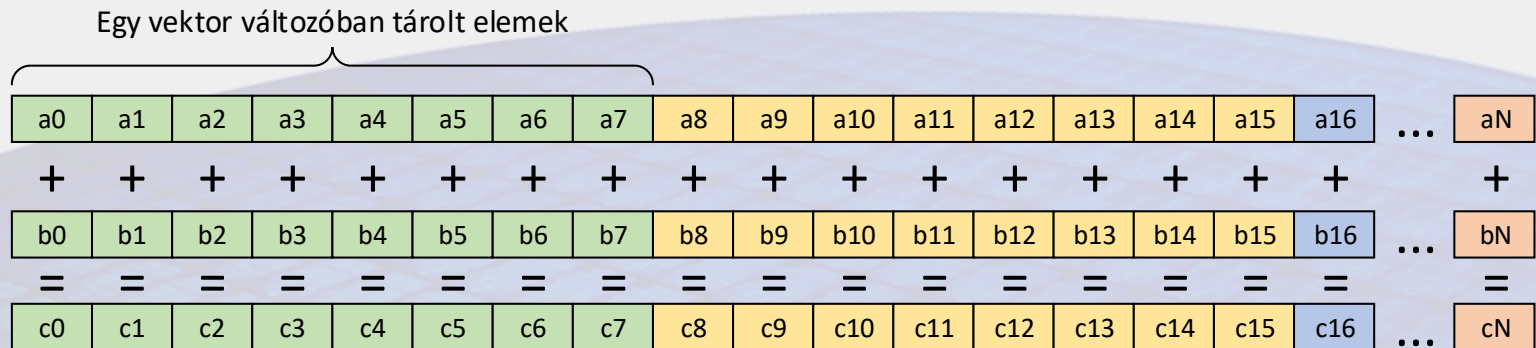
- SHUFPS
- `__mm_shuffle_ps(m1, m2, __MM_SHUFFLE(1,0,3,2))`

Vektor összeadás (1)

- Vektorok összeadása:

$$C = A + B = (a_0 + b_0, a_1 + b_1, \dots, a_{N-1} + b_{N-1})$$

- Triviálisan vektorizálható

- Egy vektor utasítással 8 elemet adunk össze (pl. AVX, float elemek)

Vektor összeadás (2)

■ C kód

```
float a[N], b[N], c[N];  
for (i=0; i<N; i=i+1){  
    c[i]=a[i]+b[i];  
}
```

```
float *a, *b, *c;  
for (i=0; i<n; i=i+1){  
    *(c+i)=*(a+i) + *(b+i);  
}
```

■ Vektorizáció AVX intrinsic-ekkel

```
float *a, *b, *c;  
a = (float*)(_aligned_malloc(N * sizeof(float), 32));  
b = (float*)(_aligned_malloc(N * sizeof(float), 32));  
c = (float*)(_aligned_malloc(N * sizeof(float), 32));  
for (i=0; i<N; i=i+8){  
    av = _mm256_load_ps(a+i);  
    bv = _mm256_load_ps(b+i);  
    cv = _mm256_add_bps(av, bv);  
    _mm256_store_ps(c+i, cv);  
}
```


Elágazások

- Single Instruction -> NEM lehet az egyes vector elemekben más-más helyre ugrani!

```
int i, a[8];
for (i=0; i<8; i++){
    if (a & 1)
        a = a>>1;
    else
        a = ~(a>>1);
}
```

~x86 ASM

```
and    eax, 1
test   eax, eax
je     LN5
mov     eax, a[i]
sar     eax, 1
jmp     LN6
$LN5:  mov     eax, a[i]
        sar     eax, 1
        not     eax
$LN6:
```

AVX2

```
__mm256i a, sh, nsh, mask, nmask;
sh = __mm256_srli_epi32(a);
nsh = __mm256_xor_si256(sh, sh);
c1 = __mm256_set1_epi32(1);
mask = __mm256_and_si256(a, c1);
mask = __mm256_cmpeq_epi32(and, c1);
nmask = __mm256_xor_si256(mask, mask);
mask = __mm256_and_si256(mask, sh);
nmask = __mm256_and_si256(nmask, nsh);
a = __mm256_or_si256(mask, nmask);
```

1D konvolúció (1)

- **Konvolúció**

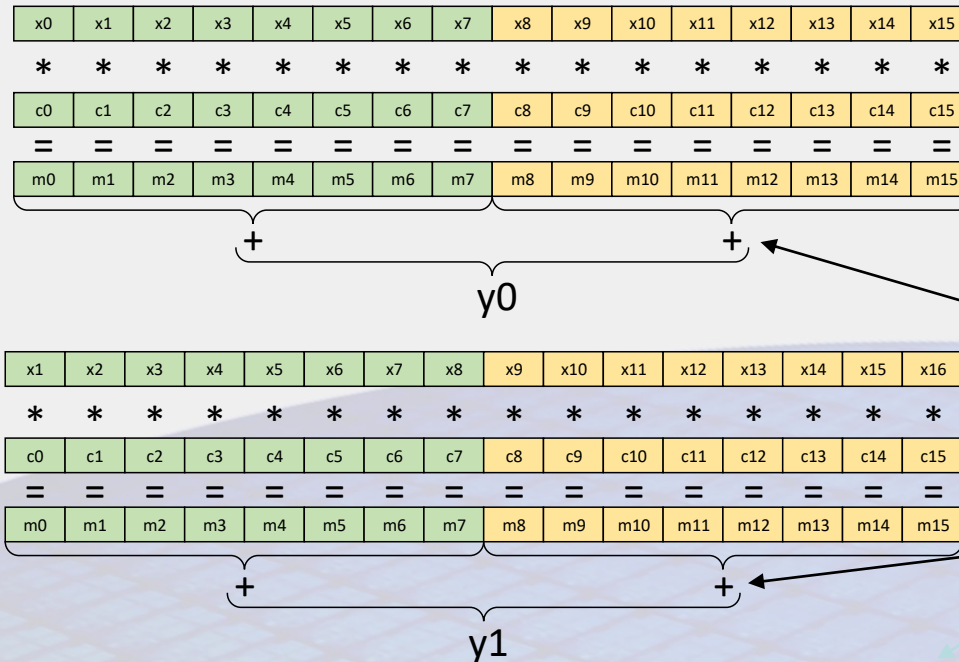
- $y_k = \sum_{i=0}^{N-1} x_{k+i} * c_i$

- **Vektorizációs lehetőségek:**

- Egyetlen kimenet rész-számításait vektorizáljuk
 - Egy utasítással párhuzamosan több kimenetet számolunk

1D konvolúció (2)

■ Egy kimenet számítása

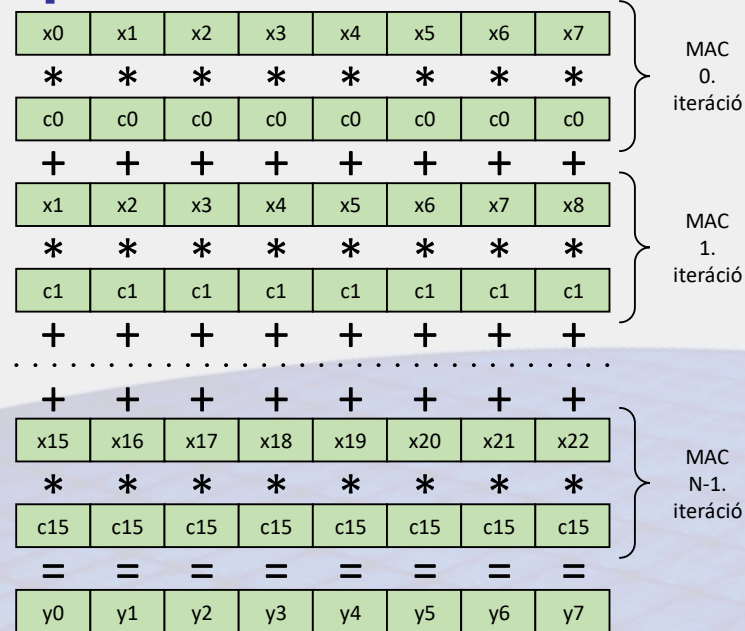

Vektor elemek
horizontális
összegzése

- Horizontális összeadás kevésbé vektorizálható
 - Páronkénti elemek összeadása általában van, de ez kevés, ez a rész esetleg lehet szekvenciális
- Bemeneti vektorok: unaligned töltés vagy shuffle, permute, rotate jellegű utasítások

1D konvolúció (3)

- Több kimenet párhuzamos számítása: $N=16$

- NINCS horizontális művelet, a párhuzamosan számított eredmények egy vektort alkotnak
- Bemeneti vector: ugyanaz a probléma, mint előbb
- Együttható többszörözés: vagy konstans vagy shuffle/permute utasítással

1D konvolúció (4)

- **Bemeneti adattömb “shiftelése”**

- unaligned load: AVX esetén `_mm256_loadu_ps()`

- Tipikusan lassabb, mint az aligned
- Minden utasításkészletben van

- Vektor utasításokkal

- Permute, shuffle általában van, pl. AVX2:

- `_mm256_permutevar8x32_ps` (`__m256 a, __m256i idx`)

```
for i=0...7
    src = idx[32*i+2:32*i]
    dst[i*32+31:i*32]=a[src*32+31:src*32]
```

- AVX2-ben, AVX256-ban rotate jellegű utasítások is vannak (`_mm256_alignr_*`)

1D konvolúció (5)

- Egy lehetséges megoldás bemeneti vector egy elemmel történő “shiftelése”

```
// Két egymás melletti vector betöltése
```

```
op0 = _mm256_load_ps(a + 0);
```

```
op1 = _mm256_load_ps(a + 8);
```

```
// 0. vektor shiftelése egyel (0. elem nem változik)
```

```
idx = _mm256_set_epi32(6, 5, 4, 3, 2, 1, 0, 0);
```

```
res = _mm256_permutevar8x32_ps(op0, idx);
```

```
// “Multiplexálás” a blend utasítással
```

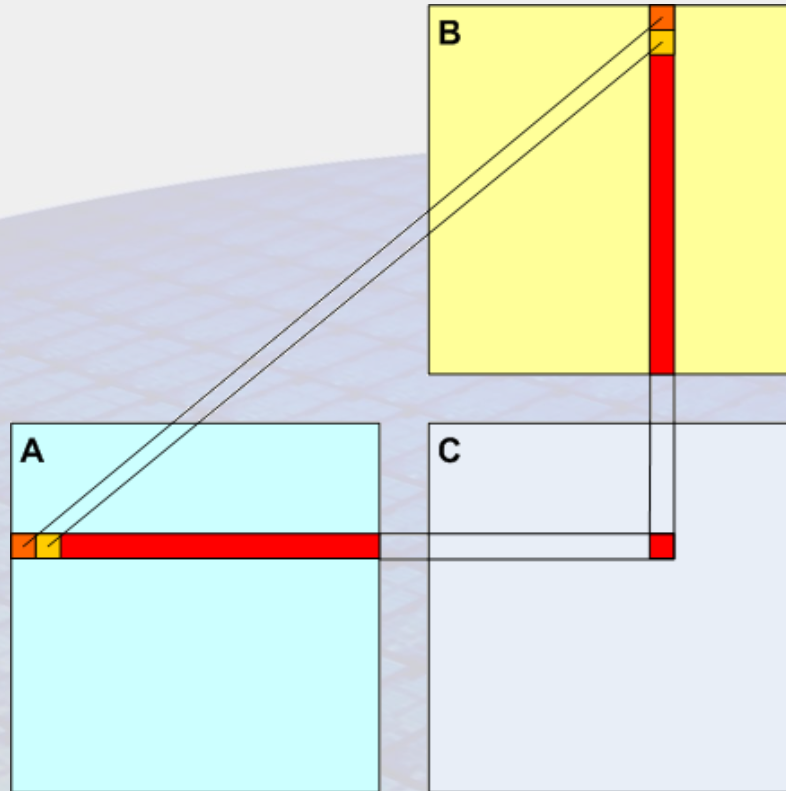
```
mask = _mm256_set_ps(0.0,0.0,0.0,0.0,0.0,0.0,0.0,1.0);
```

```
res = _mm256_blendv_ps(res, op1, mask);
```

- Unaligned load lehet gyorsabb....

Mátrix szorzás

- Egy kimenet előállításához:
 - A egy során, B egy oszlopán lépkedünk végig
 - A megfelelő részszorzatokat összegezzük

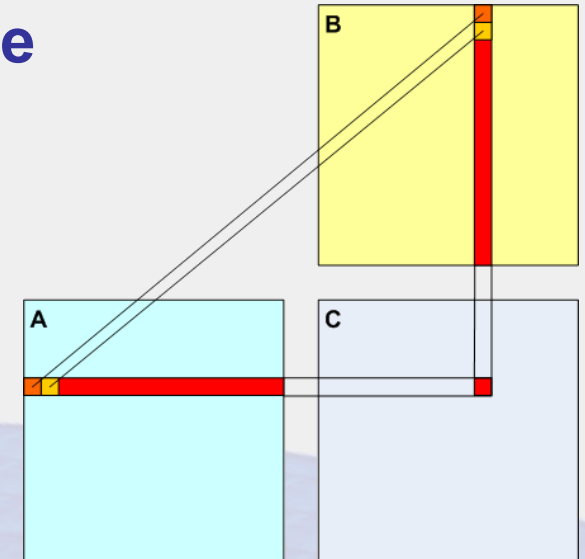
Mátrix szorzás (x86)

```
for (row=r_start; row<r_end; row=row+1){
    for (col=0; col<N; col=col+1){
        float* a_l = a_base + row*N;
        float* b_l = b_base + col;
        float* c_l = res_base + row*N + col;

        float sum = 0;
        for (i=0; i<N; i++){
            sum = sum + *(a_l) * *(b_l);
            a_l = a_l + 1;
            b_l = b_l + N;
        }
        *(c_l) = sum;
    }
}
```

Mátrix szorzás (SSE intrinsic)

- SSE: 4 db lebegőpontos szám kezelése „egyszerre”
- Praktikusan egyszerre 4 kimenetet számolunk (ezek a memóriában címfolytonosan helyezkednek el)
- Ehhez B-ből folyamatosan 4 egymás melletti értéket olvasunk
- Egy rész-szorzat számításához A-ból csak egy érték szükséges
 - A-ból negyed olyan gyakran 4 egymás meletti értéket töltünk

Mátrix szorzás (SSE intrinsic)

```
for (col=0; col<N; col=col+4)
{
    a_addr = a_base + N*row;
    b_addr = b_base + col;

    r_sse = _mm_set_ps(0.0f, 0.0f, 0.0f, 0.0f);
    for (i=0; i<N; i=i+4){
        a_sse = _mm_load_ps((a_addr));

        b_sse = _mm_load_ps((b_addr));
        b_br  = _mm_shuffle_ps(a_sse, a_sse, _MM_SHUFFLE(0,0,0,0));
        b_br  = _mm_mul_ps(b_sse, b_br);
        r_sse = _mm_add_ps(r_sse, b_br);
        b_addr = b_addr + N;
        .....
    }
    _mm_stream_ps((res_base+row*N+col), r_sse);
}
```

**Ezt 4x ismételjük
a 4 A mtx. elemre**

Eredmények

- **CPU: Core i5 @ 2,5 GHz**
 - x86 kód: 0,21 Gflops/s
 - SSE kód: 0,88 Gflops/s
- **További (nem nagyon fájdalmas) optimalizációs lehetőségek**
 - Több kimenet számítása a ciklusmagban → betöltött A mátrix elemeket többször használjuk fel
 - Segíthet még: egymást követő, adatfüggést tartalmazó utasítások „széttolása”, azaz a memória olvasás és az aritmetikai késleltetések elfedése
 - Ezt x86-on az elérhető viszonylag alacsony regiszter szám korlátozza

Mátrix szorzás (SSE ASM)

- **Az intrinsic utasításokat a fordító optimalizálja**
 - Jelen esetben ez viszonylag sok felesleges utasítást jelenthet (elsősorban mov), de ez fordító függő
- **Lehetőség van assembly betétek beillesztésére**
 - Visual Studio csak x86 esetén támogatja
 - x64 esetén a linkerben fűzhető össze a külön fordított ASM betét
 - Mátrix szorzás példánkban a műveletek nagy része (ciklusmag) SSE utasításokból áll → célszerű az egész ciklust átírni ASM-be
 - x86 esetén 8 db SSE regiszterünk van → elegendő arra, hogy 4×4 mátrix elemet számítsunk egy ciklus iterációban

Mátrix szorzás (SSE ASM)

```
__declspec(align(16)) volatile
float fzero[4] = {0,0,0,0};
__asm{
    push    eax
    push    ebx
    push    ecx
    push    edx
    movaps  xmm4, fzero
    movaps  xmm5, fzero
    movaps  xmm6, fzero
    movaps  xmm7, fzero
    mov     edx, a_addr
    mov     ecx, b_addr
    mov     eax, c_addr
    mov     ebx, N/4
```

```
loop1:
    movaps  xmm0, [ecx]
    shufps  xmm0, xmm0, 0x0
    movaps  xmm2, [edx+0x0]
    movaps  xmm3, [edx+0x10]
    mulps   xmm2, xmm0
    mulps   xmm3, xmm0
    addps   xmm4, xmm2
    addps   xmm5, xmm3
    movaps  xmm2, [edx+0x20]
    movaps  xmm3, [edx+0x30]
    mulps   xmm2, xmm0
    mulps   xmm3, xmm0
    addps   xmm6, xmm2
    addps   xmm7, xmm3
    add     edx, N*4

    .....

    add     ecx, 0x10
    dec     ebx
    jnz     loop1
```

**Ezt 4x
ismételjük
a 4 A mtx.
elemre**

Eredmények (2)

- **CPU: Core i5 @ 2,7 GHz (2 mag, 4 szál)**

	1 szál	OpenMP (4 szál)
x86 (C kód)	0,21 Gflops/s	0,38 Gflops/s
SSE intrinsic	0,82 Gflops/s	1,53 Gflops/s
SSE assembly	1,94 Gflops/s	3,2 Gflops/s

- **Többszálúsítás**

- OpenMP-vel a legkülső ciklus triviálisan párhuzamosítható
- Az OpenMP #pragma-án belüli kód nem tartalmazhat ASM betétet → ASM kód külön függvény, ez hívható több szálon

x86 kód + OpenMP

```
int row, col, i;

#pragma omp parallel for private(col, i)
for (row=r_start; row<r_end; row=row+1)
{
    for (col=0; col<N; col=col+1)
    {
        float* a_l = a_base + row*N;
        float* b_l = b_base + col;
        float* c_l = res_base + row*N + col;

        float sum = 0;
        for (i=0; i<N; i++)
        {
            .....
        }
    }
}
```

**Párhuzamos részen
kívül deklarált, szál-
függő változók
private-ek!!**

„Bit hekkelés”

- **Párhuzamos bitszintű műveletvégzés**
 - 1 bitek megszámolása (population count)
 - Legnagyobb helyiértékű 1 bit pozíciója
 - Bit sorrend fordítás
- **Sok jó ötlet:**
<http://graphics.stanford.edu/~seander/bithacks.html>

POPCNT (1.)

1	1	1	0	0	1	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---

1	1	1	0	0	1	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---

1	0	0	1	0	1	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---

1	0	0	1	0	1	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---

1	0	0	1	0	1	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---

0	0	1	1	0	0	0	1
---	---	---	---	---	---	---	---

```
b = (b & 0x55555555) + (b >> 1 & 0x55555555);  
b = (b & 0x33333333) + (b >> 2 & 0x33333333);  
b = (b + (b >> 4)) & 0x0F0F0F0F;  
b = b + (b >> 8);  
b = (b + (b >> 16)) & 0x0000003F;
```

POPCNT (2.)

```
b = (b & 0x55555555) + (b >> 1 & 0x55555555);  
b = (b & 0x33333333) + ((b >> 2) & 0x33333333);  
b = (b + (b >> 4)) & 0x0F0F0F0F;  
b = b + (b >> 8);  
b = (b + (b >> 16)) & 0x0000003F;
```

- $\{A, B, C, D\} * 0x01010101 = \{A+B+C+D, B+C+D, C+D, D\}$

```
i = i - ((i >> 1) & 0x55555555);  
i = (i & 0x33333333) + ((i >> 2) & 0x33333333);  
i = (i + (i >> 4)) & 0x0f0f0f0f;  
i = (i * 0x1010101) >> 24;
```


OpenMP

Szántó Péter

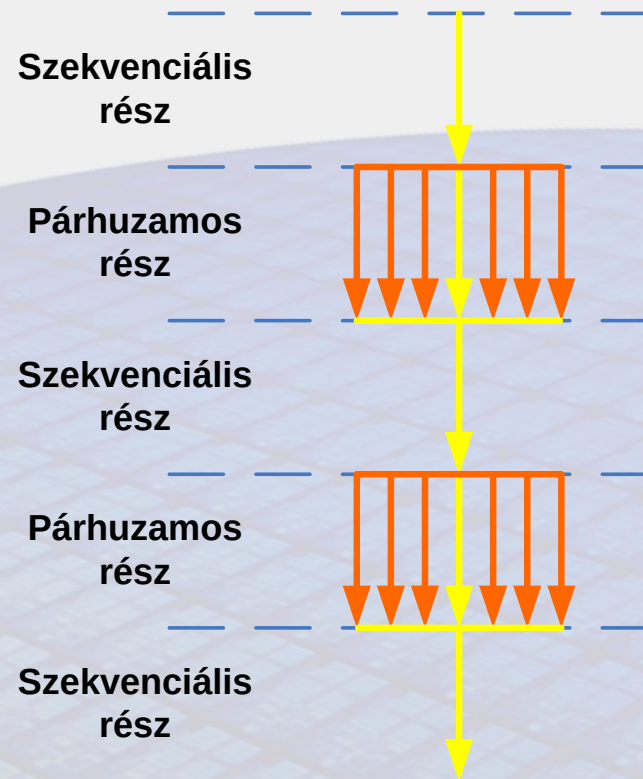
BME MIT, FPGA Laboratórium

Párhuzamos programozás

- **Szálkezelés könyvtárakkal**
 - Win32 API, POSIX Pthread library, Boost,
- **Fordító direktívák**
 - Osztott memória modell
 - OpenMP (pragma gyűjtemény)
- **Üzenetküldés alapú megoldások**
 - Az adatmegosztás explicit (a programozó feladata)
 - MPI: Message Passing Interface
 - PVM: Parallel Virtual Machine

OpenMP modell

- SPMD: Single Program Multiple Data
- Osztott memória: minden szál hozzáfér
- „Fork – join” modell

Nyelvi elemek

- **Párhuzamos programrészek**
 - `#pragma omp parallel`
- **Worksharing**
 - `#pragma omp for`, `#pragma omp sections`
- **Adatkörnyezet**
 - `#pragma omp parallel shared/private (...)`
- **Szinkronizáció**
 - `#pragma omp barrier`
- **Futási idejű, ill. környezeti változók**
 - `int my_thread_id = omp_get_num_threads();`
 - `omp_set_num_threads( ... );`

Párhuzamos blokk

- A létrehozott szálak számát az `OMP_NUM_THREADS` környezeti változó (vagy explicit megadás) adja meg
- Minden szál a párhuzamos blokkon belüli kódot hajtja végre
- **NINCS** szinkronizálás a szálak között
 - Nem determinisztikus hogy a szálak ugyanazt a kódrészletet mikor érik el
- Miután minden szál végrehajtotta a párhuzamos blokkot a master szál kivételével megszűnnek

Párhuzamos blokk

- A `#pragma` hatóköre egy strukturális blokk: `{.....}`
- A blokkon belüli kifejezések több szálon hajtódnak végre

```
.....  
#pragma omp parallel  
{  
    print(„Hello world!”)  
}
```

- Eredmény: a szálak számának megegyező számú „Hello world!” felirat (nem feltétlenül egymás után)

Párhuzamos blokk

- Egyedi szál azonosító
 - Különböző kód is végrehajtható

```
.....  
#pragma omp parallel  
{  
    myid = omp_get_thread_num();  
    if (myid==0)  
        master_function();  
    else  
        thread_function();  
}  
.....
```


Párhuzamos blokk - végrehajtás

- **Dinamikus mód (alapértelmezett)**
 - A létrehozott szálak száma dinamikusan változik
 - A beállított szám felső limit
- **Statikus mód**
 - A szálak száma a programozó által beállított
 - `#pragma omp parallel for num_threads(4)`
 - `omp_set_num_threads(4);`
- **A fordító létrehozhat szekvenciális kódot**
- **Végrehajtási mód beállítása**
 - `OMP_DYNAMIC` környezeti változó
 - `omp_set_dynamic()` függvény

Párhuzamos blokk paraméterek (1)

- **shared(var1,var2,...)**
 - Szálak között megosztott változó
- **private(var1,var2,...)**
 - Minden szálnak saját példánya van a változóból
- **firstprivate(var1,var2,...)**
 - Inicializálás a párhuzamos blokkba lépés előtt, private változókba átmásolódik az inicializálási érték
- **lastprivate(var1,var2,...)**
 - Megtartja értékét a párhuzamos blokk után. Azaz a legutolsó iteráció értéke átmásolódik a szekvenciális (master) blokk változójába
- **default(shared|private|none)**
 - Változók alaptípusa
 - Egyébként a deklaráció helyétől függ!

Párhuzamos blokk paraméterek (1)

- **nowait**
 - A szálak nem várják be egymást egy párhuzamos rész végén
- **if(expression)**
 - Feltételes párhuzamosítás
- **schedule(type [,chunk])**
 - Ciklus iterációk ütemezése az egyes szálak között
- **reduction(operator|intrinsic:var1,var2...)**
 - Redukciós operátor/változók megadása

Ciklus párhuzamosítás

■ FOR ciklus többszálú végrehajtása

```
int i;  
float a[N],b[N],r[N];  
#pragma omp parallel  
{  
    #pragma omp for  
    for (i=0; i<N; i++){  
        res[i]=a[i]*b[i];  
    }  
}
```

```
int i;  
float a[N],b[N],r[N];  
#pragma omp parallel for  
for (i=0; i<N; i++){  
    res[i]=a[i]*b[i];  
}
```

■ Szinkronizáció

- Ciklus mag vége (kivéve: #pragma omp for nowait)
- Teljes ciklus végrehajtása

Egymásba ágyazott ciklus

```
int i, j;  
#pragma omp parallel for  
for (j=0; j<N; j++){  
    for (i=0; i<N; i++){  
        res[i]=a[i]*b[i];  
    }  
}
```

- Alapesetben csak a j (külső) ciklusváltozó private
- i-ből is minden szálnak saját példányra van szüksége

```
#pragma omp parallel for private(i)
```


Schedule

```
for (i=0; i<1100; i++) { res[i]=a[i]*b[i] }
```

- `#pragma omp parallel for schedule (static, 250)`

250	250	250	250	100
t0	t1	t2	t3	t0

- `#pragma omp parallel for schedule (dynamic, 200)`

200	200	200	200	200	100
t3	t1	t2	t0	t1	t3

- `#pragma omp parallel for schedule (guided, 100)`

137	120	105	100	100	100	100	100	100	100	38
t0	t3	t0	t1	t2	t3	t0	t1	t2	t3	t0

- `#pragma omp parallel for schedule (auto)`

Sections

- 1 section egyszer hajtódik végre
- Ha sok section van, egy szál többet is végrehajthat
- Ha kevés a section-ök száma, néhány szál nem csinál semmit
- A section – szál összerendelés előre nem ismert

```
#pragma omp parallel  
  default(none)  
  shared(val,thread) {  
  #pragma omp sections  
  {  
    #pragma omp section  
    {  
      foo1();  
    }  
    #pragma omp section  
    {  
      foo2();  
    }  
  }  
}
```

1. szál
hajtja
végre

2. szál
hajtja
végre

Single

- A single blokk egyszer, egyetlen szál által hajtódik végre
 - Pl. egy szál inicializál:

```
#pragma omp single
{
    a = 10;
}
#pragma omp for
{
    for (i=0; i<N; i++)
        b[i] = a;
}
```


Pl.: összegzés

- N elemű tömb elemeinek összege

```
sum = 0;  
#pragma omp parallel for  
for (i=0; i<N; i++)  
    sum += a[i];
```

HIBÁS!! Miért?

Critical

- Mindegyik szál végrehajtja, de egy időben csak egy (!= single !!!)

```
sum = 0;
#pragma omp parallel private (lsum)
{
    lsum = 0;
    #pragma omp for
    for (i=0; i<N; i++){
        lsum = lsum + A[i];
    }
    #pragma omp critical{
        sum += lsum;
    }
}
```

Szálankénti rész-
összegek

Rész-összegek
szekvenciális
összegzése

Redukciós műveletek

- Redukciós operátorok biztonságos végrehajtása
- Előző összegzéses példa szebben:

```
sum = 0;
#pragma omp parallel for          \
    default(shared) private(i)    \
    schedule(static,chunk)        \
    reduction(+:sum)
for (i=0; i < n; i++)
    sum = sum + A[i];
```

- Redukciós operátorok: +, *, -, &, |, ^, &&, ||

Barrier

```
int x = 2;
#pragma omp parallel shared(x)
{
    int tid = omp_get_thread_num();
    if (tid == 0)
        x = 5;
    else
        printf("[1] thread %2d: x = %d\n", tid, x);

    #pragma omp barrier
    printf("[2] thread %2d: x = %d\n", tid, x);
}
```

Néhány szál esetén
x itt még lehet 2

Szinkronizáció után
minden szálnál x=5

Szinkronizáció

- **#pragma omp master {.....}**
 - Csak a master szál hajtja végre
- **#pragma omp critical {.....}**
 - Egy időben csak egy szál hajtja végre
- **#pragma omp barrier**
 - Szálak bevárják egymást
- **Egyéb**
 - ATOMIC
 - ORDERED – a ciklus iterációk végrehajtási sorrendje ugyanaz, mint szekvenciális esetben
 - FLUSH – cache kezelés